

FİRELİ YAŞAM

Fire ve zayıf kavramları vergi ve muhasebe mesleği ile uğraşanların yakından bildiği kavramlardır. Ticaret ve imalat faaliyetlerinde fiziksel yok oluşlar genelde fire, fiziksel yok olmamakla birlikte değeri düşen veya değersiz hale gelen artıklar zayıf olarak adlandırılır. Bu yazımızda firenin sosyal yaşama uyarlanmasını irdelemeye çalışacağız.

Dalay Lama "Mutlu Olma Sanatı" isimli kitabında insanın dünyaya geliş amacının mutlu olmak olduğunu belirtir. Diğer taraftan, İtalyan ceza hukuku profesörlerinden Lombroso bazı insanların doğuştan suç işleme eğilimli olarak dünyaya geldiğini iddia eder. İddiasına dayanak olarak, suç işleme eğilimli kişilerin birbirine yakın benzer yüz tiplerine sahip olduğunu belirtir.

Görüşler ne olursa olsun, insanların davranış biçimlerine yön veren doğuştan sahip olduğu genler ve yaşamında aileden başlayarak okul ve toplumda aldığı eğitimlerdir. Yani sosyal rendelerdir. Burada önemli olan bir kişinin davranış biçiminin niçin ortalama davranış biçimine aykırı düştüğüdür. Bu konuyu irdelemek için başta sosyal bilimciler ve psikoanalizciler yüzlerce cilt kitap yazmışlardır.

Son tahlilde, genlerden gelen etkiler hariç davranış biçimlerine sosyal ve ekonomik güdülerin yön verdiği anlaşılmıştır. Sosyal çevremize, insana ve doğaya baktığımızda onları tahrip edenlerin yine insan olduğunu görüyoruz. İnsan denen meçhul bir türlü çözülemeyen sosyal yaratıktır.

Eski zamanlardan gelen bir güzel sözde de denildiği üzere, "İnsan insanın kurdudur"*. Peki bir insan diğer bir insana niçin zarar vermektedir. Bunun nedeni daha önce değindiğimiz gibi, sosyal ve ekonomiktir. Genlerinde olumsuz enerji yayma mekanizması olan marazi tipleri dikkate almıyoruz.

Aristo'nun deyimiyle insan sosyal bir hayvandır. İlgiye ve ilişkiye gereksinimi vardır, birlikte yaşamayı yeğler. İnsanın sosyal olarak kendine yetmesi normalde olanaksızdır. İlişki ve ilgi manevi bir gıda olup, vazgeçilmez niteliktedir. O halde insanlarla ilişkilerimizi öyle düzenlemeliyiz ki, bu ilişkiden herkes mutlu olsun. İşte bu noktada muhasebede çok kullandığımız fire deyimini öne çıkarıyoruz. Esas olan insanın manevi gıdası ilişkinin sürekli ve iki taraf için verimli olmasıdır. Ancak, nedeni bulunamadığı için genlere yüklenen aykırı davranış biçimlerini nasıl hoşgörülle karşılayacağız. Bunun için sosyal ilişkilerde de taraflar ilişkide buldukları kişiler için bir fire oranı (hoşgörü oranı) pekala belirleyebilirler. Bu belirleme yapıldığı takdirde ilişkinin devamı sağlanır. Gerek ekonomik gerekse sosyal faaliyetler verimli bir biçimde sürdürülür.

Önemli olan zeka, akıl ve düşüncenin uyumlu olmasıdır. Ancak yaradılıştan ve sosyal yaşamdan kaynaklanan nedenlerle üçlü süreç çoğu zaman koordineli çalışmamakta ve davranış bozukluklarına neden olmaktadır.

Denge İzmir Bağımsız Denetim ve
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.
1456 Sk. Punta İş Merkezi
No: 10/1 Kat: 13 Alsancak / İZMİR
Tel: (232) 421 26 00 Faks: (232) 421 26 01
info@dengeymm.com.tr

Bize göre, gerek özel gerekse iş yaşamımızda ilişkide bulunduğumuz kişiler için bir fire oranı saptamalıyız. Eğer ilişkide bulunduğumuz kişinin gösterdiği davranış biçimi, ortalama davranış biçiminin dışına çıkıyorsa ve belirlediğimiz oranı aşmıyorsa ilişkiyi olağan sayıp, sürdürmek gerekir. Şarkılara bile geçtiği şekliyle "Hatasız kul olmaz" ya da iş yaşamında da bilindiği üzere "Hata yapmayan iş yapmıyor demektir" deyimleri görüşümüzü doğrulamaktadır.

Herkesin yaşamdan keyif alması dileklerimle.

Saygılarımızla,

* Thomas Hobbs

